

REVISIONSPLAN

2011

Drago Prvulovic

Stadsrevisionen

Beslutad av revisorskollegiet 2011-01-26

MALMÖ STADSREVISION

1	UPPDRAG	4
2	MÅL	4
3	ARBETSSÄTT	5
4	SAMVERKAN KOMMUNFULLMÄKTIGE – REVISORSKOLLEGIET	5
5	INRIKTNING	5
6	ANALYS AV VÄSENTLIGHET OCH RISK	6
7	VÄSENTLIGA UTGÅNGSPUNKTER/ RISKOMRÅDEN	6
	7.1 Demografisk förändring/Konjunkturläge	7
	7.2 Ekonomisk utveckling	8
	7.3 Mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning	12
8	AVVÄGNINGAR INFÖR 2011	15
	ÅRLIG GRANSKNING	15
	8.1 Granskning delårsrapporterna	16
	8.2 Löpande granskning.....	16
	8.3 Årsrapport	16
9	GRANSKNINGSPROJEKT 2011	17
	9.1 Fördjupade granskningsprojekt	17
	9.1.1 Behörighetsadministration och logisk säkerhet	17
	9.1.2 Är verksamheten inom kommunstyrelsens avdelning för turism ändamålsenlig?..	17
	9.1.3 Organiserad brottslighet	18
	9.1.4 Kommunens planer, policys och mål (uppföljn/kortgranskn)	18
	9.1.5 Valnämnden.....	19
	9.1.6 Upphandling av LOU	19
	9.1.7 Redovisning i exploateringsprocessen.....	19
	9.1.8 Investeringsprojekt/materiella anläggningstillgångar vid tekniska nämnden (GK) och Servicenämnden.....	20
	9.1.9 Fastighetsmässan i Cannes (kortgranskning).....	21
	9.1.10 Miljönämndens inspektionsverksamhet.....	21
	9.1.11 Konstmuseet (uppföljning/kortgranskning).....	22
	9.1.12 Tillståndsenheten	22
	9.1.13 Arbetet med kvalitetsutveckling och uppföljning inom äldreomsorgen?	22
	9.1.14 Öppenvårdsinsatser för barn	23
	9.1.15 Redovisning och administration av driftprojekt	24
	9.1.16 Redovisning och administration av driftprojekt	24
	9.1.17 Uppföljning av skolinspektionens granskning av skolverksamheten i Malmö (uppföljning/kortgranskning).....	25
	9.2 Löpande granskningsprojekt	25
	9.2.1 Samtliga nämnder/styrelse – HRut	25
	9.2.2 Kommunstyrelsen – Driftprojekt	25
	9.2.3 Kommunstyrelsen – Investeringar inom hamnanläggningar	25
	9.2.4 Kommunstyrelsen – Investeringar i Citytunneln	25
	9.2.5 Stadsbyggnadsnämnden – Miljöbyggprogram Syd	25
	9.2.6 Servicenämnden – Underhåll/reparationer/investeringar.....	26
	9.2.7 Servicenämnden - Aktiveringar	26
	9.2.8 Miljönämnden - Ekonomistyrningsmodell	26

MALMÖ STADSREVISION

9.2.9	Tekniska nämnden GK – Underhåll/repARATIONER / investeringar	26
9.2.10	Tekniska nämnden GK - Aktiveringar.....	26
9.2.11	Tekniska nämnden GK - Uppföljning resor i tjänsten	26
9.2.12	Tekniska nämnden FK – Förtroendekänsliga konton	26
9.2.13	Tekniska nämnden FK – Mark för näringslivet.....	26
9.2.14	Kulturnämnden – Entréavgifter/Kassasystem vid Malmö Museum	27
9.2.15	Utbildningsnämnden – Försäljningsintäkter	27
9.2.16	Fritidsnämnden - Evenemangsavdelningen	27
9.2.17	Sociala resursnämnden - Ramavtalstrohet/E-handel livsmedel	27
9.2.18	Sociala resursnämnden – Taxiresor/reskostnader	27
9.2.19	SDF Centrum – Ekonomiskt bistånd	27
9.2.20	SDF Södra Innerstaden – Privata medel	27
9.2.21	SDF Västra Innerstaden – SoL dokumentation	28
9.2.22	SDF Limhamn-Bunkeflo - Läkemedelshantering i äldreomsorgen	28
9.2.23	SDF Hyllie – Attestinstruktion och delegationsordning	28
9.2.24	SDF Rosengård – Särskolans resursteam	28
9.2.25	SDF Husie - Fallriskbedömning	28
9.2.26	SDF Husie - Skolpliktsbevakning	29
9.2.27	SDF Fosie – Förtroendekänsliga konton	29
9.2.28	SDF Fosie – Läkemedelshantering	29
9.2.29	SDF Oxie – Ramavtalstrohet/E-handel livsmedel	29
9.2.30	SDF Kirseberg – Ramavtalstrohet/E-handel livsmedel	29
10	KOMMUNALA BOLAG OCH STIFTELSE	29
11	STADSREVISIONENS ORGANISATION	30
11.1	De förtroendevalda revisorerna	30
11.2	Revisionskontoret	31
11.3	Information – Kommunikation	31

1 UPPDRAG

De förtroendevalda revisorerna och lekmannarevisorerna för bolagen har kommunfullmäktiges uppdrag att granska och pröva om

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs i nämnderna är tillräcklig

Arbets sättet ska vara framåtriktat och stödjande till verksamheterna. Det yttersta syftet med granskningen är att ge kommunfullmäktige underlag för den årliga ansvarsprövningen.

Granskningen sker i enlighet med kommunallagen (kap 9), aktiebolagslagen (kap 11), stiftelselagen, redovisningslagen och Malmö stads revisionsreglemente.

De förtroendevalda revisorerna och lekmannarevisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av lag och god revisions sed hela den kommunala verksamheten inklusive bolag och stiftelser.

Verksamheten i Malmö består av 23 nämnder, kommunstyrelsen, 6 helägda kommunala bolag, ett antal delägda bolag med flera dotterbolag, ett kommunalförbund samt ett stort antal stiftelser.

När revisorer i sin granskning finner att det föreligger domstolstrots eller misstanke om att brott av förmögenhetsrättslig karaktär begåtts ska detta i första hand rapporteras till berörd nämnd och i andra hand till fullmäktige.

Den årliga granskningen redovisas i de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse till fullmäktige och i lekmannarevisorernas granskningsrapport till respektive bolagsstämma samt i årsredogörelsen.

2 MÅL

Revisorernas mål är en oberoende revision som verkar för

- att fullmäktiges mål och uppdrag genomförs och följs upp
- att främja fullmäktiges styrning och beslutsfattande genom att tillse att kommunstyrelsen och nämnderna lämnar en rättvisande redovisning av ekonomi och verksamhet
- att nämnder/styrelser tar ett aktivt ansvar för styrning, uppföljning och kontroll av ekonomi, verksamhet och rutiner
- att granskningen sker stödjande och förebyggande och ger ett mervärde i verksamheten

3 ARBETSSÄTT

Revisionen skall kännetecknas av:

- saklighet, integritet samt ett effektivt och stödjande arbetssätt
- mycket goda kunskaper om den miljö och de förutsättningar som stadens nämnder/styrelser verkar i
- en helhetssyn på kommunens verksamhet
- en öppen och aktiv dialog mellan revisionen och stadens nämnder/styrelser
- en inriktning och omfattning som baseras på en bedömning av väsentlighet och risk

4 SAMVERKAN KOMMUNFULLMÄKTIGE – REVISORSKOLLEGIET

I en gemensam strävan att upprätthålla en konstruktiv dialog träffas kommunfullmäktiges och revisorskollegiets presidier minst två gånger per år.

Höstmötet har som utgångspunkt att informera om årets iakttagelser samt planeringen inför kommande revisionsår. Vid mötet i mars behandlas slutrevisionen samt revisorernas budgetförslag för nästkommande år.

Kommunfullmäktige får löpande under året Stadsrevisionen informerar. I denna informeras kortfattat om revisorernas genomförda granskningar.

5 INRIKTNING

Revisionen indelas i årlig nämnds- och bolagsgranskning och fördjupad granskning (projekt). Den årliga revisionen/granskningen syftar till att uppfylla det lagstadgade kravet på att all verksamhet skall granskas varje år. Den ger också underlag för den analys av väsentlighet och risk som ligger till grund för att bestämma inriktning och omfattning av den fördjupade granskningen.

Revisionen har traditionellt delats upp i förvaltningsrevision och redovisningsrevision. I båda ingår också intern kontroll. Vägledande för granskningen är god revisionsledning som sammanställs och dokumenteras av Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Förvaltningsrevision syftar till att granska om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. I förvaltningsrevision ingår också att granska om styrning, uppföljning och utvärdering är tillräcklig.

Redovisningsrevisionen syftar till att granska om redovisningen utförts enligt god redovisningsledning. I detta ingår att undersöka om de löpande och årliga räkenskaperna är rättvisande och om nämndernas kontroll av bl a räkenskaper och rutiner är tillräcklig.

Ansvar för den interna kontrollen har respektive nämnd/bolag. Revisorerna granskar och bedömer om den är ändamålsenlig och tillräcklig.

Redovisnings- och förvaltningsrevisionen samordnas och integreras i allt större utsträckning.

6 ANALYS AV VÄSENTLIGHET OCH RISK

Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. För att klara detta uppdrag och kunna uttala sig i ansvarsfrågan måste revisorerna prioritera och planera sina insatser utifrån en analys av väsentlighet och risk. Den grundläggande granskningens djup och bredd är den första viktiga prioriteringen och beslut om fördjupade granskningar nästa. Revisorerna gör därför aktiva val i sin granskning, val som baseras på inhämtad kunskap och bedömning av risk och väsentlighet. Det är grundläggande för revisorerna att bedöma stadens riskhantering och interna kontroll.

Inför 2011 har ansvarig nämndsrevisor upprättat en risk och väsentlighetsanalys för respektive nämnd. Utgångspunkten är att utifrån den kunskap och erfarenhet som finns om nämnden identifiera risker i verksamhet och ekonomi. De identifierade riskerna har sedan bedömts efter konsekvenser för verksamhet, ekonomi och politik/ förtroende. När nämndens interna kontroll bedömts kan det finnas kvarstående risker som då kan utgöra underlag för kommande granskningsinsatser. Revisorerna bedömer alltså vilka hinder, hot eller risker som finns i verksamheten hur betydande dessa är och hur sannolikt det är att de existerar eller kommer att inträffa.

Utifrån erfarenheter från tidigare granskningsinsatser, bedömning av stadens riskhantering och intern kontroll samt en fortlöpande dialog och kunskapsinhämtning har revisorerna beslutat om inriktning och omfattning av granskningen under år 2011.

7 VÄSENTLIGA UTGÅNGSPUNKTER/ RISKOMRÅDEN

Utgångspunkter för analysen av väsentlighet och risk har varit:

- Kommunfullmäktiges beslut och direktiv, ex budget år 2011
- Kommunfullmäktiges mål och uppföljningsdirektiv för 2011
- Förutsättningarna för nämnderna att fullgöra sina uppgifter
- Demografiska förändringar
- Omvärldsförändringar, (ekonomisk utveckling, utredningar, lagar mm)
- Erfarenhet från innevarande och tidigare års granskningar

Nedan beskrivs några områden (ekonomi och demografi) som är viktiga att beakta i samband med analysen av väsentlighet och risk.

7.1 Demografisk förändring / Konjunkturläge

Konjunkturläget

Sveriges kommuner och landsting har i oktober 2010 gjort följande bedömning av konjunkturläget.

Ett utdrag med betoning på faktorer viktiga för budgetarbetet.

Tillväxten i den svenska ekonomin har i år, så här långt, varit mycket stark. Företagens och hushållens förväntningar inför framtiden är även fortsättningsvis ytterligt positiva. Tillväxttalen förväntas därför bli starka även under återstoden av i år. BNP beräknas öka med 4,5 % under 2010 samtidigt som sysselsättningen (antal arbetade timmar) stiger med 1,4 %. Även nästa år blir BNP-tillväxten hög, närmare 4 %.

Den starka utvecklingen ska i huvudsak beskrivas som en rekyl – en återhämtning från det omfattande ras i produktion och efterfrågan som skedde vintern 2008/2009. Detta ras var emellertid så stort att det inte räcker med en tillväxt på 4 till 4 ½ % i två års tid för att förhållandena ska hinna bli fullt ut normala. Vi räknar med att det tar längre tid än så. Först 2015 beräknas arbetslösheten vara tillbaka på den nivå som rådde före krisen.

Att återhämtningen beräknas bli så utdragen beror på förhållanden i omvärlden. Åtskilliga länder brottas med omfattande statsfinansiella underskott samtidigt som problemen i de finansiella systemen ännu inte övervunnits helt. Förutsättningarna i Sverige är i dessa avseenden betydligt bättre. Mot bakgrund av problem i omvärlden beräknas svensk export växa långsammare än vad som brukar vara normalt i en konjunkturuppgång. I sin tur innebär detta att industriproduktion och investeringar hålls tillbaka.

Utvecklingen på arbetsmarknaden har förvånat med ett betydligt mindre fall än förväntat under krisen och en tidig vändning till det bättre. Redan under fjolåret kom vändpunkten, antalet sysselsatta vände uppåt och antalet arbetade timmar slutade minska. Från årsskiftet sjunker också arbetslösheten. De närmaste åren sker en relativt långsam återhämtning och gapet till potentiell sysselsättning sluts 2015.

Lönesumman ökar mycket långsamt i år, betydligt långsammare än vad ökningen av arbetade timmar och avtalade löneökningar egentligen motiverar. Det innebär att skatteunderlaget väntas bli oförändrat i år när prisökningarna rensats bort. Från och med nästa år ökar det reala skatteunderlaget igen.

Nyckeltal för den svenska ekonomin Procentuell förändring om inte annat anges

	2009	2010	2011	2012	2013
BNP*	-5,1	4,5	3,9	3,4	3,4
Arbetade timmar*	-2,6	1,4	1,0	0,8	0,8
Arbetslöshet**	8,4	8,5	8,3	7,9	7,5
Timlön	3,1	1,2	2,9	3,3	3,6
Konsumentpris	-0,3	1,1	1,6	2,1	2,4

*Kalenderkorrigerad utveckling. **Procent av arbetskraften

Malmös befolkningsutveckling

Malmös invånarantal uppgick den 1 januari 2010 till 293 909. Enligt den senaste prognosen kommer invånarantalet den 1 januari 2011 att uppgå till 299 304, d v s befolkningen beräknas öka med cirka 5 400 personer under 2010.

Budgeten för år 2011 har baserats på en befolkningsökning under 2011 på cirka 6 200 personer. Befolkningsciffrorna för år 2011 är beräknade som ett genomsnitt av befolkningen vid årets början och dess slut.

Tabellen nedan visar befolkningsprognosen för 2011

	Befolknings prognos 1 jan 2011	Befolknings prognos 31 dec 2011	Befolknings prognos Budget 2011
0 år	4 957	5 103	5 030
1 - 5 år	19 233	20 591	19 912
6 - 15 år	27 341	27 731	27 536
16 - 19 år	13 257	13 127	13 192
20 - 64 år	188 065	192 115	190 090
65 - 79 år	31 073	31 638	30 856
80 - 84 år	7 356	7 182	7 269
85 - 89 år	5 160	5 045	5 102
90 - år	2 862	2 952	2 908
Totalt	299 304	305 483	302 394

7.2 Ekonomisk utveckling

Skatteintäkter och generella bidrag

Skatteintäkterna har beräknats enligt Sveriges Kommuner och Landstings skatteunderlagsprognos från oktober 2010. Enligt prognosen kommer skatteunderlaget att utvecklas enligt följande:

Skatteunderlag	2009	2010	2011	2012	2013
Årlig förändring, %	1,5	1,8	1,6	3,9	4,4
Bidrag till förändringen, % -enheter					
Timlön	2,4	0,9	2,2	2,6	2,8
Sysselsättning	-2,2	1,1	0,8	0,6	0,6
Sociala ersättningar	2,0	0,3	0,0	0,7	1,0
Övriga inkomster	-0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Avdrag	-0,7	-0,6	-1,6	-0,2	-0,2

MALMÖ STADSREVISION

Skatteintäkterna är beräknade utifrån en oförändrad utdebitering på 20,84%. Om skatteunderlaget ökar med ytterligare 1 %-enhet under år 2010 så leder detta till att intäkterna under år 2011 blir ca 109 Mkr högre än de budgeterade.

Generella bidrag och utjämning

Det generella statsbidraget har beräknats utifrån regeringens budgetproposition för år 2011. År 2011 uppgår anslagsramen till sammanlagt 61,3 miljarder kronor. Från detta belopp dras statens kostnader för den kommunalekonomiska utjämningen vilka beräknas till 51,8 miljarder.

En förändring av statsbidragsramen med 1 miljard kronor betyder ca 32 Mkr för Malmö.

Intäkterna år 2011 är beräknade efter en prognostiserad befolkning på 298 200 den 1 november 2010. En prognosavvikelse på 100 personer förändrar intäkterna med ca 3,4 Mkr.

Summa skatter och bidrag

Med antagna förutsättningar beräknas intäkterna under perioden till följande:

Skatter och generella bidrag, Mkr	2009	2010	2011	2012	2013
Skatteintäkter	8 998	9 243	9 398	9 758	10 187
Kommunalekonomisk utjämning	3 182	3 228	3 267	3 615	3 919
Regleringsbidrag/-avgift	-139	361	302	151	80
Fastighetsavgift	388	391	400	408	416
Generella bidrag och utjämning	3 431	3 980	3 969	4 174	4 415
Skatter och bidrag	12 429	13 223	13 367	13 932	14 602

Finansnetto

Vid ingången av år 2011 beräknas kommunen ha en räntebärande nettotillgång på 1,4 miljarder kronor om pensionsskulden inkluderas. Under år 2011 kommer nettotillgången att minska med ca 1,0 miljarder kronor till följd av en hög investeringsnivå i kombination med en låg självfinansieringsgrad. Från och med år 2011 behöver kommunen finansiera delar av investeringsverksamheten med extern upplåning. Upplåningsbehovet under treårsperioden 2011 – 2013 kan beräknas till ca 2,1 miljard kronor.

Den ovan beskrivna utvecklingen av nettotillgången leder till ett försämrat finansnetto. Ett prognostiserat positivt finansnetto på 68 Mkr under år 2010 sjunker till 15 Mkr år 2011 och år 2012 beräknas finansnettot vara negativt -22 Mkr.

Kommunens verksamheter debiteras intern ränta för kapital som investerats i anläggningar, inventarier m m. Kommunstyrelsen har den 28 maj 1997 fastställt principerna för hur räntesatsen skall fastställas. I budgeten för år 2011 är internräntesatsen beräknad till 4,75 % vilket är oförändrat i förhållande till år 2010.

Kreditivränta m m

År 2011 kommer kommunens kostnader för upplåning att överstiga intäkterna från placerade medel. Pågående investeringsprojekt kommer därför att belastas med kreditivränta under projektiden.

Förändringar 2011 och resultatutveckling 2012 - 2013

Budget för 2010 utgör underlag

Som underlag för budgeten för år 2011 ligger 2010 års budget inklusive de budgetjusteringar som beslutats av kommunstyrelse och kommunfullmäktige till och med november 2010. Hänsyn har tagits till helårseffekter av fattade beslut.

Kompensation för pris- och löneökningar

Den totala kompensationen för pris- och löneökningar har för budgetåret 2011 beräknats till 2,1 %. Nämndernas intäkter har vid beräkningen av pris- och lönekompensation bedömts öka i takt med den för respektive nämnd sammanvägda procentsatsen avseende kompensation för löner och övriga kostnader.

Sammantaget har pris- och lönekompensationen för år 2011 beräknats till 259 Mkr.

Samtliga nämnder har kompenserats för prisökningar med 2,1 %.

Resultatutveckling 2012 - 2013 – minskad verksamhetsvolym 2012

I planen för de kommande åren har nettokostnaderna beräknats öka till följd av följande faktorer:

Förändringar jämfört med år 2011, Mkr	2012	2013
Verksamheterna	+114	+166
Priser och löner	-368	-801
Demografi	-217	-445
Utbyggnadsinvesteringar	-56	-81
Pensioner	-29	-52
Interna räntor	+28	+55
Nettokostnader	-528	-1 158
Skatter och bidrag	+565	+1 235
Finansnetto	-37	-77
Resultatförbättring	+0	+0

I sammanställningen finns en post Verksamheterna på drygt +100 Mkr. Denna post anger det utrymme som måste skapas genom minskad verksamhetsvolym om det totala resultatet för kommunen skall uppgå till 0 Mkr år 2012. En ytterligare nettokostnadsminskning om ca 50 Mkr krävs därefter för att uppnå ett 0-resultat år 2013.

Åren 2011 – 2012 kan kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning uppnås genom redovisade och prognostiserade överskott till och med 2010. För att klara målet 2013 krävs positiva resultat under 2011 – 2013 exempelvis genom realisationsvinster.

Finansiell analys av åren 2011-2013

Vid beskrivningen av den finansiella utvecklingen under perioden 2009-2013 används delårsrapport jan – aug 2010 som underlag för de redovisade värdena för år 2010.

Nettokostnadsandel

Verksamhetens andel av skatteintäkterna ökar under år 2011. Åren därefter kommer dess andel åter att minska. Detta blir nödvändigt för att skapa utrymme för en resultatförbättring samtidigt som avskrivningar och finansnetto tar en större andel av skatter och bidrag i anspråk.

Andel av skatter och bidrag, %	2009	2010	2011	2012	2013
Verksamheten	88,2	87,7	90,6	90,2	90,1
Realisationsvinster	-2,5	-0,4	0,0	0,0	0,0
Pensioner	5,2	4,9	5,0	5,0	4,9
Avskrivningar	4,7	4,3	4,5	4,6	4,6
Finansnetto	-0,4	-0,5	-0,1	0,2	0,4
Summa	95,2	96,0	100,0	100,0	100,0

Förändring av kostnader och intäkter

År 2011 beräknas verksamhetens nettokostnader uppgå till 13 382 Mkr vilket är en ökning med 4,9 % jämfört med år 2010. Om 2010 års realisationsvinster exkluderas blir nettokostnadsökningen 4,5 %. Intäkterna från skatter och generella bidrag beräknas till 13 367 Mkr vilket är en ökning med 1,1 %. Nettokostnaderna ökar således betydligt snabbare under år 2011 än intäkterna från skatter och generella bidrag. Under de följande två åren till år 2013 ökar emellertid nettokostnaderna något långsammare än intäkterna.

Investeringsvolym

Investeringsvolymen kommer att vara fortsatt hög under de kommande åren. Under åren 2005-2009 uppgick nettoinvesteringarna i genomsnitt till 12 % av verksamhetens nettokostnader. Under åren 2010 och 2011 beräknas investeringsvolymen till 12 % av nettokostnaderna. De följande två åren sjunker investeringsnivån något.

Investeringsvolym	2009	2010	2011	2012	2013
Investeringsars andel av nettokostnader	15 %	13 %	10 %	12 %	10 %

Finansiering av investeringar

År 2011 beräknas nettoinvesteringarna uppgå till 1 349 Mkr. Avskrivningarna uppgår till 598 Mkr vilka bidrar till att finansiera investeringarna. Detta ger en självfinansieringsgrad på 45 %. Under åren 2005-2009 uppgick den genomsnittliga självfinansieringsgraden till 78 %.

Självfinansieringsgrad	2009	2010	2011	2012	2013
Medel från verksamheten, Mkr	1 180	1 097	598	636	674
Nettoinvestering, Mkr	1 824	1 721	1 349	1 657	1 382
Självfinansieringsgrad	65 %	64 %	44 %	38 %	49 %

Åren 2009-2010 finansieras investeringarna genom medel från verksamheten och en minskning av likvida medel. Från och med år 2011 måste en del av investeringarna finansieras med nyupplåning.

7.3 Mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning

Mot bakgrund av regeringens proposition God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting 2003/2004:105 genomfördes vissa förändringar i kommunallagen. Lagstiftningen gäller för Malmö från och med Budget för år 2006. Enligt den nya lagstiftningen ska kommuner anta finansiella och verksamhetsinriktade mål vilka tillsammans bidrar till en god ekonomisk hushållning. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning.

Som allmän utgångspunkt gäller att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation skall behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Överskottet (resultatet) måste därför vara tillräckligt stort för att motsvarande servicenivå skall kunna garanteras även för nästkommande generation utan att den skall behöva uttaxeras för högre skatt.

Kommunfullmäktige har fastställt följande finansiella inriktningsmål:

- För varje enskilt år skall intäkterna överstiga kostnaderna enligt balanskravet.

Över en tidsperiod om tre till fyra år gäller följande resultatmål:

- Resultatet skall täcka värdesäkringen av eget kapital efter justering för den del av pensionsåtagandet som redovisas som en ansvarsförbindelse
- Resultatet ska täcka ökningen av hela pensionsåtagandet dvs även för den del som redovisas som en ansvarsförbindelse
- Resultatnivån ska anpassas till kommunens riskexponering och eventuella övriga osäkerhetsfaktorer

Kommunfullmäktige har fastställt följande mål för verksamheten 2011:

I budgeten för år 2011 anges mål för Malmö stads olika verksamhetsområden.

Det ankommer på nämnderna att utifrån kommunfullmäktiges budgetbeslut upprätta en mer detaljerad intern budget. De mål och den inriktning som beslutats i respektive nämnders internbudgetar ska, i tillämpliga delar, ta sin utgångspunkt från kommunfullmäktiges budgetbeslut och de mål och riktlinjer som anger där. Likaså bör utvärderingar och uppföljning under budgetåret koncentreras till de berörda områden och beskrivs i delårsrapporter och årsanalyser.

Budgetmål 2011

För att utvärdera graden av måluppfyllelse ska bland annat följande mätas, analyseras och rapporteras i delårsrapport och årsredovisning:

Ungdomsarbetslösheten ska minska.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen unga Malmöbor i arbete eller studier.

Malmöbor med försörjningsstöd ska bli självförsörjande.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen personer med försörjningsstöd som blir självförsörjande genom arbete eller studier.

Malmö stads förvaltningar ska arbeta aktivt med näringslivsutveckling och för att fler företag skapas i och flyttar till Malmö.

- Trafikljuset visar förändringen av antalet förvaltningar som aktivt arbetar med den näringslivspolitiska strategin.

Förskolan ska byggas ut i en sådan takt att alla barn vars föräldrar så efterfrågar kan erbjudas en förskoleplats med god kvalitet inom lagstadgad tid.

- Trafikljuset visar förändringen av antalet nybyggda förskoleplatser i förhållande till efterfrågan.

Personalen i förskolan ska ha tid att se varje barn och dess unika behov.

- Trafikljuset visar förändringen av personaltätheten i förskolan.

Malmö elever ska ges goda möjligheter att uppnå målen i skolan.

- Trafikljuset visar förändringen av elevernas måluppfyllelse.

Malmö elever ska uppleva att skolan bidrar på ett bra sätt till deras lärande.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen elever som upplever att skolan bidrar på ett bra sätt till deras lärande.

Malmö elever ska känna sig trygga och trivas i sin skola.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen elever som känner sig trygga och trivs i skolan.

Fler av kommunens förskolor och skolor ska ta aktiv del i ett genuspedagogiskt utvecklingsarbete.

- Trafikljuset visar förändringen av antalet skolor och förskolor som genomför ett genuspedagogiskt utvecklingsarbete.

Den socialt betingade hemlösheten ska minska.

- Trafikljuset visar förändringen av antalet personer som är hemlösa av sociala orsaker.

MALMÖ STADSREVISION

Malmö stad skall ligga i framkant gällande verksamhetsutveckling på jämställdhetsområdet.

- Trafikljuset visar förändringen av antalet förvaltningar som har ett aktivt arbete med "Utvecklingsplanen för jämställdhetsintegrering".

Malmö äldre ska känna att de få den vård och omsorg de behöver.

- Trafikljuset visar förändringen av nöjdheten hos vård- och omsorgstagare i eget och särskilt boende.

Malmöborna ska känna sig trygga i sin stad.

- Trafikljuset visar förändringen av trygghetsindex.

Malmö barn och ungdomar ska ha tillgång till meningsfull fritid.

- Trafikljuset visar förändringen av antalet mötesplatser för ungdomar.

I Malmö ska flickor och pojkar kunna delta i fritidsverksamheterna på lika villkor.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen flickor som deltar i fritidsverksamheterna.

Andelen med utländsk bakgrund av kommunens medarbetare på alla nivåer ska motsvara andelen av den totala befolkningen.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen medarbetare med utländsk bakgrund på alla nivåer.

Malmö stads medarbetare ska ha möjlighet att arbeta heltid eller önskad tjänstgöringsgrad.

- Trafikljuset visar förändringen av andelen ofrivilligt deltidsanställda.

Det ska inte finnas några osakliga löneskillnader i Malmö stad.

- Trafikljuset visar förändringen av löneskillnaderna mellan likvärdiga yrken.

Malmö ska vara framstående inom ekologiskt hållbar stadsutveckling.

- Trafikljuset visar andelen bostäder som byggs med extra höga miljöambitioner.

Förstahandsvalet ska vara miljöbilar som drivs med biogas, vätgas, el eller laddhybridmotor.

- Trafikljuset visar antalet miljöbilar, inom kommunala verksamheter, som drivs med biogas, vätgas, el eller laddhybridmotor.

Luftföroreningarna ska minska.

- Trafikljuset visar antalet platser i Malmö där miljö kvalitetsnormen för luftföroreningar överskrids.

MALMÖ STADSREVISION

Ekologiskt och etiskt certifierade produkter ska vara förstahandsvalet vid upphandling och inköp, i andra hand ska produkterna vara upphandlade i enlighet med miljöstyrningsrådets kriterier.

- Trafikljuset visar andelen inköp som är ekologiskt och etiskt certifierade, samt andelen genomförda upphandlingar i Malmö stad som använder sig av miljöstyrningsrådets kriterier.

Biologisk mångfald ska värnas.

- Trafikljuset visar andelen nybyggnation som uppfyller kravet om biologisk mångfald i Miljöbyggprogram Syd.

Malmöborna ska ha god tillgänglighet till natur- park och grönområden.

- Trafikljuset visar andelen Malmöbor som anser sig ha god tillgänglighet till natur, park- och grönområden.

Ingen människa ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

- Trafikljuset visar antalet personer som dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

8 AVVÄGNINGAR INFÖR 2011

Mot bakgrund av de definierade riskerna och övriga överväganden har revisorskollegiet beslutat att avsätta ca 55 % av den disponibla granskningsinsatsen på den årliga granskningen. Detta innebär bl a en fortsatt utveckling av den under senare år genomföra uppföljningen/granskningen av samtliga nämnder och styrelser.

Innehållet i den årliga granskningen beskrivs övergripande under punkt 9. En utförligare och mera preciserad uppläggning av granskningen utvecklas fortlöpande. Avsikten är att förstärka den kontinuerliga uppföljningen av nämndens/styrelsens ledning, styrning, uppföljning och intern kontroll av verksamheten.

Den tidigare löpande redovisnings- och bokslutsgranskningen kommer än tydligare att samordnas med den grundläggande granskningen och inarbetas i den årliga granskningen.

Denna inriktning medför att tiden för att genomföra fördjupade granskningsprojekt uppgår till ca 45 % av disponibel granskningsinsats. Det är därför väsentligt med en noggrann prioritering. Denna har skett utifrån disponibel revisionstid och de väsentliga utgångspunkter/riskområden som beskrivits under punkt 7.

De prioriterade granskningsprojekten under år 2011 redovisas utförligare under avsnitt 10. Under året kan av olika skäl nya angelägna granskningsområden tillkomma vilket innebär att vissa omprioriteringar kan bli nödvändiga.

ÅRLIG GRANSKNING

Revisorernas uppdrag är att granska all verksamhet årligen för att få underlag till den slutliga prövningen av ansvar för verksamhet, ekonomi och kontroll.

8.1 Granskning delårsrapporterna

Den årliga granskningen omfattar en grundläggande uppföljning/granskning av delårsrapporterna. Denna genomförs vid alla nämnder och styrelser.

Denna omfattar i huvudsak följande:

- uppföljning av tidigare års granskningar
- bevaka nämndens/styrelsens budget- och verksamhetsbeslut
- fortlöpande följa nämnders och styrelsens styrning, uppföljning och kontroll
- kontrollera hur nämnden/styrelsen åtgärdat ev myndighetspåpekanden/domar
- följa upp vissa personalfrågor ex ohälsotal, mångfald, arbetsmiljö
- följa upp/granska delårsrapport 1 och 2
- genomföra den sk löpande granskningen
- följa upp miljöledningsarbetet
- nämndens/styrelsens redovisning och interna kontroll
- kontinuerlig dialog med nämnd och förvaltning samt möte med presidium
- utifrån en bedömning av väsentlighet och risk lämna förslag till nya granskningsprojekt

Rapport redovisas för ansvarig styrgrupp i samband med delårsboksluten. Revisionsrapport DR 2 utgör underlag för höstens presidiummöten samt revisorernas bedömning om de finansiella målen och målen för verksamheten kommer att uppnås.

8.2 Löpande granskning

Utöver granskningen i samband med delårsrapporterna genomförs s.k. löpande granskning. Revisorskollegiet väljer något område som granskas i respektive nämnd/styrelse eller inom alla nämnder och styrelsen. Därutöver sker naturligtvis den sedvanliga granskningen av årsbokslutet.

Under 2011 kommer den löpande granskningen att integreras med granskningen av delårsboksluten.

Detta innebär att utöver sedvanlig granskning kommer någon/några processer i det nya lönesystemet att granskas vid nämnder och styrelsen under året. Ytterligare granskningar sker utifrån en nämndsspecifik risk- och väsentlighetsanalys (se 9.2).

Den löpande granskningen ska vara genomförd senast oktober månad och redovisas i årsrapport Dr2. Vid behov ska separat rapport upprättas.

8.3 Årsrapport

Revisionskontoret har tagit fram gemensamma metoder och planer för både boksluts- och den löpande granskningen. Den årliga granskningen omfattar därmed

uppföljning/granskning av delårsrapporterna, löpande granskning och bokslutsgranskning.

Utöver den årliga granskningen sker i enlighet med den antagna revisionsplanen också fördjupade granskningsprojekt, kommunövergripande och/eller inom särskilda verksamhetsområden. Resultaten från den årliga granskningen och den fördjupade granskningen redovisas i årsrapporten för respektive nämnd/styrelse.

9 GRANSKNINGSPROJEKT 2011

9.1 Fördjupade granskningsprojekt

9.1.1 Behörighetsadministration och logisk säkerhet

Bakgrund

En fungerande tilldelning av behörigheter är av yttersta vikt för att reglera användarnas tillgång till information. I många av de system som används av Malmö stad finns uppgifter som är viktiga att skydda från obehörig tillgång och/eller manipulation. Utan formella rutiner och dokumentation av utförda behörighetsförändringar ökar risken för brister i integritet och sekretess samt tillgänglighet till system och finansiell information. Även lösenordshantering och lösenordskrav för respektive system bör ingå som en del av granskningen.

Berörda system är system och applikationer där sekretess och integritet har stor betydelse.

En bristande logisk säkerhet i kombination med avsaknad av kompensering kontroller kan inskränka på sekretess, integritet och tillgänglighet av informationstillgångar.

Syfte/revisionsfrågor

- Har ansvarig nämnd/styrelsen säkerställt fungerande rutiner i form av behörighetsadministration och tekniska möjligheter att begränsa risk för otillbörlig tillgång till information?

9.1.2 Är verksamheten inom kommunstyrelsens avdelning för turism ändamålsenlig?

Bakgrund

Malmö Turism arbetar på olika sätt för att få fler besökare till Malmö. Avdelningen arbetar med kongresser och konferenser, privat- och fritidsresande samt turistbyråverksamhet. Detta sker bl a genom utveckling av nätverk i Malmö och Öresundsområdet.

Syfte/revisionsfrågor

- Är verksamheten inom kommunstyrelsens avdelning för turism ändamålsenlig?

- Följer verksamheten lagar och regler t ex konkurrensneutralitet Och förbud mot otillbörligt stöd?
- Är den interna kontrollen tillräcklig?
- Bidrar verksamheten till en ökad besöksnäring och kommunfullmäktiges mål om ökad sysselsättning

9.1.3 Organiserad brottslighet

Bakgrund

Den organiserade brottsligheten ökar. Allt från import av underbetald arbetskraft till hot och trakasserier.

Det är viktigt att kommunala medel inte går till personer/ företag som inte uppfyller lagar och regler eller där ägarförhållandena är tvivelaktiga.

Det är också viktigt att kommunen arbetar för att förhindra hot etc mot förtroendevalda och tjänstemän. Verksamheten är betydande ekonomiskt och utgör en stor skada för samhället/ kommunen.

Syfte/revisionsfrågor

- Vilken beredskap har Malmö stad för detta?
- Brottsförebyggande rådet
- Hur säkrar kommunen att inte organiserad brottslighet är inblandad i de upphandlingar och inköp som görs?
- Vad har kommunen för beredskap när det gäller hot och trakasserier från organiserad brottslighet mot tjänstemän och politiker?
- Vilket samarbete har kommunen med polis, tull, ekobrottsmyndigheten m.fl. myndigheter i frågan om organiserad brottslighet?

9.1.4 Kommunens planer, policys och mål (uppföljn/kortgranskn)

Bakgrund

En stor organisation behöver tydliga och uppföljningsbara mål för att styrningen mot den önskade riktningen ska vara effektiv. En organisation som inte går i takt riskerar att bli ineffektiv och kostnadsdrivande. Malmös organisatoriska uppbyggnad med både centraliserat och decentraliserat beslutsfattande kan öka risken för otydliga och motstridiga mål.

Utöver gällande lagstiftning finns det ett stort antal planer, policys, handlingsplaner och måldokument som styr nämndernas/ stadsdelsfullmäktiges verksamhet. Det finns en risk att ett stort antal styr- och måldokument förvirrar istället för att styra i önskvärd riktning.

Syfte/ revisionsfrågor

- Är antalet styrdokument rimligt?
- Styr de mot samma mål?
- Hänger målen ihop på de olika nivåerna?
- Har kommunstyrelsen en överblick av samtliga styrdokument?

- Känner nämnderna/stadsdelsfullmäktige till samtliga styrdokument som de förväntas följa?

9.1.5 Valnämnden

Bakgrund

Malmös valnämnd är lokal valmyndighet och utser röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av röster på valkvällen mm.

Länsstyrelsen är regional valmyndighet. Under valnämnden finns det ett valkansli som svarar på allmänhetens frågor. De har också till uppgift att hyra vallokaler, utse och utbilda röstmottagare samt tillhandahålla valmaterial. Det senaste valet genomfördes den 19 september 2010. Det är viktigt att valprocessen hanteras på ett förtroendefullt och korrekt sätt.

Syfte/revisionsfrågor

- Följer valnämnden/ kansliet gällande lagar och regelverk?
- Är verksamheten ändamålsenlig?
- Är den interna kontrollen tillfredsställande?
- Har nämnden genomfört någon uppföljning och utvärdering av hur verksamheten fungerade i samband med senaste valet 2010?

9.1.6 Upphandling av LOU

Bakgrund

Investeringsprojekten inom tekniska nämnden och servicenämnden är omfattande och ett stort antal upphandlingar genomförs årligen. Det ekonomiska värdet är betydande och en korrekt genomförd upphandling kan medföra stora ekonomiska besparingar. Det är viktigt att de företag som anlitas har kompetens för uppdraget och att de följer gällande lagar och avtal. Några större investeringsprojekt inom gatukontoret och stadsfastigheter bör väljas ut för att ingå i granskningen.

Syfte/ revisionsfrågor

- Följer nämnderna lagen om offentlig upphandling?
- Följer nämnderna Malmö stads regelverk och rutiner vid upphandlingen?
- Bidrar upphandlingen till att konkurrensmöjligheterna utnyttjas på bästa sätt?

9.1.7 Redovisning i exploateringsprocessen

Bakgrund

Inom Malmö stad bedrivs ett stort antal exploateringsprojekt. Genomförandetiden kan vara flera år och de ekonomiska värdena är betydande. Granskningen ska omfatta en kartläggning och bedömning av bokföring av exploateringsprojekt från start till färdigställande och försäljning inklusive bedömning av implementering av ny rekommendation från Rådet för kommunal redovisning angående intäktsredovisning.

Flera nämnder/förvaltningar och externa leverantörer är involverade under exploateringsprocessen. Detta resulterar i komplicerad bokföring framförallt avseende motpart. Det gäller resultaträkning såväl som balansräkning i samband med uppbokningar och i samband med bokslut. Risk finns för att externredovisningen inte är rättvisande. Den under året nya rekommendationen av intäkter vid försäljning medför att stadens sätt att redovisa exploateringsintäkter ändras.

Syfte/ revisionsfrågor

- Följer nämnden RKR:s rekommendationer Intäkter från avgifter, bidrag och försäljning?
- Vilka konsekvenser får det för redovisningen av investeringsprojekt?
- Vilka konsekvenser får det för stadens externa balans- och resultaträkning?

9.1.8 Investeringsprojekt/materiella anläggningstillgångar vid tekniska nämnden (GK) och Servicenämnden

Bakgrund

Investeringsprojekten inom tekniska nämnden (gatukontoret) och servicenämnden (stadsfastigheter) är många och omfattande. I samband med bokslutsgranskningen görs ett mindre granskningsurval bland investeringsprojekten men tiden är för knapp och urvalet för litet för att säkra kvaliteten på granskningen.

Tidigare granskningar av anläggningstillgångar har visat att övergången till nytt redovisningssystem och nytt anläggningsregister medförde problem vid avstämning mellan redovisning och anläggningsregister. Andra problem är att "klumpsummor" i vissa fall överförts till det nya anläggningsregistret samt att fysisk placering oftast inte finns angivet och att identitetsbegreppen är otydliga. Rutiner saknas också i stor utsträckning för utrangering samt att aktiveringstidpunkt vid stora investeringar inte tolkas konsekvent. Detta innebär att risk finns att utrangeerade anläggningstillgångar finns upptagna med ett kvarstående värde samt att otydliga identitetsbegrepp medför att delar av en investering borde haft kortare avskrivningstid.

Ett antal projekt inom gatukontoret och stadsfastigheter bör granskas avseende:

- Gränsdragning reparation/ underhåll och investering
- Aktiveringstidpunkt (när aktiveras pågående projekt)
- Identifikation i anläggningsregistret
- Fysisk inventering

Urvalskriterierna är:

- utgående balans vid en viss tidpunkt på kontona för pågående projekt och årets
- investeringar (gäller för kontroll av gränsdragning och aktiveringstidpunkt)
- utgående balans vid en viss tidpunkt på kontona för anläggningstillgångar (gäller för kontroll av identifikation i anläggningsregistret och fysisk inventering)

Syfte/ revisionsfrågor

- Följer tekniska nämnden och servicenämnden god redovisningssed och Malmö stads anvisningar när det gäller gränsdragning mellan drift och investering.
- Är anläggningsregistren uppdaterade och korrekta utifrån god redovisningssed och Malmö stads anvisningar
- Finns fastställda rutiner för när och hur ett pågående projekt aktiveras och avskrivning påbörjas
- Kan respektive anläggningstillgång identifieras i anläggningsregistret på ett tillförlitligt sätt
- Kan fysisk placering av en anläggningstillgång spåras i anläggningsregistret
- Finns rutiner för fortlöpande inventering av anläggningstillgångar

9.1.9 Fastighetsmässan i Cannes (kortgranskning)

Bakgrund

Malmö stad har genom tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen under flera år medverkat som utställare vid den årliga fastighetsmässan MIPIM i Cannes. Medverkan vid mässan ska bidra till att marknadsföra Malmö som en intressant och attraktiv etableringsort för utländska företag och organisationer.

Syfte/ revisionsfrågor

- Hur har beslutsprocessen om medverkan i mässan hanterats i nämnder och styrelsen?
- Har nämnden/styrelsen genomfört någon utvärdering av effekterna av det fleråriga deltagandet vid mässan?
- Har nämnderna/ styrelsen följt upp kostnaderna för deltagandet?

9.1.10 Miljönämndens inspektionsverksamhet

Bakgrund

Miljönämndens inspektionsverksamhet som ligger under det som idag heter Hållbar Tillsyn och består av avdelningarna Livsmedelskontroll och avdelningen för Miljö och hälsoskydd.

Verksamheten är till stor del avgiftsfinansierad och kunderna saknar alternativ. Får kunderna "value for money"

Syfte/ revisionsfrågor

- Är verksamheten ändamålsenlig?
- Är tillsynsarbetet proaktivt?
- Görs rätt prioriteringar mellan granskningsuppdragen?
- Hanteras risker för jäv, mutor och bestickning på ett ändamålsenligt sätt?
- Är den interna kontrollen tillfredsställande?

9.1.11 Konstmuseet (uppföljning/kortgranskning)

Bakgrund

Malmö konstmuseum har en omfattande och värdefull samling av konst med fokus på den nordiska konsten från 1800-talets mitt fram till idag. Samlingen visas dels i den permanenta utställningen dels vid temporära utställningar. En viktig del av museets verksamhet är depositionsverksamheten inom Malmö stad samt genom nationella och internationella lån utöka möjligheten att visa verk ur samlingen. Under året har några konstverk försvunnit (återlämnats senare) utan att konstmuseet kände till eller upptäckte det. Efter detta har nya rutiner och regler införts.

Syfte/ revisionsfrågor

- Är de nya rutinerna/ reglerna ändamålsenliga?
 - Har ledningen god kontroll över samlingen i lager, i museet samt vid deponering och utlåning?
 - Är redovisningen i anläggningsregistret korrekt?
-

9.1.12 Tillståndsenheten

Bakgrund

Inom nämndens ansvarsområde finns tillståndsenheten som svarar för hantering av serveringstillstånd samt tillsyn.

Verksamheten är till stor del avgiftsfinansierad och "kunderna" saknar alternativ. Riskerna finns att en felaktig hantering leder till dåligt företagsklimat och/ eller ökade alkoholskador. Enligt KAF (Kommunala alkoholhandläggares förening) har hot förekommit.

Syfte/ revisionsfrågor

- Är verksamheten ändamålsenlig?
 - Sker handläggningen av beslut och tillsyn enligt gällande lagar och regler?
 - Finns rutiner för hantering av jäv, mutor och bestickning?
 - Bedrivs utbildning etc i säkerhetsfrågor?
 - Har nämnden genomfört någon uppföljning/ utvärdering av hur kunderna uppfattar tjänsterna?
-

9.1.13 Arbetet med kvalitetsutveckling och uppföljning inom äldreomsorgen?

Bakgrund

Enligt socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd (SOSFS 2006:11) om ledningssystem för kvalitet enligt SoL, LVU, LVM och LSS, så ska nämnden inrätta ett ledningssystem före det systematiska kvalitetsarbetet. I Malmö stads äldreomsorgsplan står att varje stadsdelsnämnd har ansvar för att bygga upp ett verksamhetsanpassat kvalitetssystem samt att kontinuerligt säkra, styra och kontrollera kvaliteten inom respektive verksamhetsområde.

Ett ledningssystem ska säkerställa att det bedrivs ett kontinuerligt och långsiktigt utvecklingsarbete avseende verksamhetens kvalitet. Äldreomsorgen berör många av kommunens äldre, som behöver kunna lita på att de får den omsorg de har rätt till. Äldreomsorgen berörs av många lagar och föreskrifter som ska följas.

Som en del av detta skulle en uppföljning av vår granskning avseende tillsynen inom vård och omsorg kunna genomföras. Vi har hösten 2010 gjort en sammanställning över de externa vårdavtal som finns inom vård och omsorg och vilken uppföljning som görs. I granskningen 2008 konstaterades att tillsynen i den egna verksamheten inte var så välutvecklad. Det var inte alla stadsdelar som genomförde formell tillsyn i de egna särskilda boendena och avseende ordinärt boende uppgav flertalet stadsdelar att de hade för avsikt att börja genomföra formell tillsyn av hemtjänstverksamheten vid vårt tidigare granskningstillfälle.

Syfte/ revisionsfrågor

- Granskningen skulle i första hand vara en kartläggning av om stadsdelarna har ett ledningssystem för kvalitet och vilket kvalitetsarbete som bedrivs.
- Säkerställer ledningssystemet att det finns rutiner för bland annat tillgänglighet, handläggning och dokumentation, fel och brister i verksamheten, personal och kompetensförsörjning och uppföljning och utvärdering av verksamheten?

9.1.14 Öppenvårdsinsatser för barn

Bakgrund

Individ- och familjeomsorgen ska verka för att alla barn och unga växer upp under trygga förhållanden och ge stöd till insatser till dem som behöver det. Målsättningen är att barnet eller den unge ska kunna bo kvar hemma. Arbetet ska framförallt koncentreras till att stärka nätverken.

De öppna insatserna för barn och unga omfattar alla former av behovsprövade insatser som inte är heldygnsvård. Senare års utveckling har medfört att öppenvården i dagsläget omfattar ett stort antal verksamheter och metoder

Syfte/revisionsfrågor

Syftet med granskningen ska bedöma om stadsdelsfullmäktige har tillräcklig styrning och intern kontroll som säkerställer en rättssäker handläggning och ändamålsenliga öppenvårdsinsatser.

Följande delfrågor ska besvaras genom granskningen:

- Säkerställer stadsdelsfullmäktige att de biståndsbedömda öppenvårdsinsatserna handläggs och dokumenteras i enlighet med lag, föreskrifter och stadens riktlinjer?
- Säkerställer stadsdelsfullmäktige en tillfredsställande uppföljning av de insatser som ges inom öppenvården på individuell nivå, såväl som i förhållande till stadens mål?
- Är stadsdelsfullmäktiges tillsyn av den interna kontrollen inom öppenvården tillräcklig?

9.1.15 Redovisning och administration av driftprojekt

Bakgrund

Inom alla verksamheter bedrivs driftprojekt med olika inriktning och i olika omfattning både när det gäller antal och ekonomi. Utöver god redovisningssed har kommunstyrelsen fastställt lokala anvisningar för redovisning och administration av driftprojekt.

I samband med bokslut finns det inte tidsutrymme för en utförligare granskning av driftprojekt. Eventuella brister i rutiner kan leda till krav på återbetalning av förskott eller inte får täckt upparbetade kostnader. Det finns därför skäl till att genomföra en kommunövergripande granskning av redovisning och administration av driftprojekt,

Berörda nämnder: kommunstyrelsen, tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden, servicenämnden och miljönämnden. Under 2010 har specialgranskning genomförts vid miljönämnden vilket innebär att denna granskning i det fallet blir en uppföljning.

Syfte/ revisionsfrågor

- Följer nämnden/ styrelsen god redovisningssed och stadens riktlinjer när det gäller redovisning och administration av driftprojekt?
- Är den interna kontrollen tillfredsställande?

9.1.16 Redovisning och administration av driftprojekt

Bakgrund

Inom alla verksamheter bedrivs driftprojekt med olika inriktning och i olika omfattning både när det gäller antal och ekonomi. Utöver god redovisningssed har kommunstyrelsen fastställt lokala anvisningar för redovisning och administration av driftprojekt.

I samband med bokslut finns det inte tidsutrymme för en utförligare granskning av driftprojekt. Eventuella brister i rutiner kan leda till krav på återbetalning av förskott eller inte får täckt upparbetade kostnader. Det finns därför skäl till att genomföra en kommunövergripande granskning av redovisning och administration av driftprojekt,

Berörda nämnder: samtliga stadsdelsfullmäktige, utbildningsnämnden, kultur- nämnden. Fritidsnämnden och sociala resursnämnden.

Syfte/ revisionsfrågor

- Följer nämnden/ styrelsen god redovisningssed och stadens riktlinjer när det gäller redovisning och administration av driftprojekt?
- Är den interna kontrollen tillfredsställande?

9.1.17 Uppföljning av skolinspektionens granskning av skolverksamheten i Malmö (uppföljning/kortgranskning)

Bakgrund

Skolinspektionen har under 2010 och början av 2011 genomfört en inspektion av stadens förskole- och grundskoleverksamhet samt gymnasieskolan. Ansvariga nämnder dvs samtliga stadsdelsfullmäktige, utbildningsnämnden och kommunstyrelsen ska yttra sig över skolverkets synpunkter och åtgärdsförslag. När denna process är avslutad kommer ansvarig nämndsrevisor att upprätta ett PM med sammanfattning av skolinspektionens synpunkter och förslag till åtgärder samt ansvarig nämnds/ stadsdelsfullmäktiges yttrande över inspektionen. Detta ska därefter redovisas inför respektive styrgrupp och bli ett underlag vid överläggningarna med nämndspresidierna.

9.2 Löpande granskningsprojekt

9.2.1 Samtliga nämnder/styrelse – HRut

Nytt HR-system och ett nytt gemensamt arbetssätt under 2010.
Granska någon/några processer. Både manuella rutiner och flödet i systemet.

9.2.2 Kommunstyrelsen – Driftprojekt

Granskning av driftprojekt. Är balanseringen korrekt. Går det att göra ”avstämning” mellan balans- och resultaträkning. Är projekten rätt resultatavräknade. Läggs alla kostnader (även totala lönekostnader) in på projekten

9.2.3 Kommunstyrelsen – Investeringar inom hamnanläggningar

Granskning av investeringar inom hamnanläggningar. Är upptagna kostnader aktiverbara. Stämmer aktiveringarna mot leverantörsfakturor och/eller avtal. Har pågående projekt avslutats vid rätt tidpunkt och avskrivning påbörjats

9.2.4 Kommunstyrelsen – Investeringar i Citytunneln

Granskning av investeringar i citytunneln. Finns anläggningsregister. Har rätt klassificering gjorts i anläggningsregistret. Är avskrivningarna rätt beräknade

9.2.5 Stadsbyggnadsnämnden – Miljöbyggprogram Syd

Granskning av hur Stadsbyggnadskontoret tillämpar överenskommelser enligt Miljöbyggprogram Syd.

9.2.6 Servicenämnden – Underhåll/reparationer/investeringar

Underhåll/reparationer/investeringar: Löpande stickprov under året på årets underhåll, reparationer och investeringar för bedömning av klassificeringen

9.2.7 Servicenämnden - Aktiveringar

Aktiveringar: Löpande stickprov under året på de anläggningstillgångar som under året börjat avskrivas och belastas med räntekostnader för bedömning av tidpunkten för detta.

9.2.8 Miljönämnden - Ekonomistyrningsmodell

Ekonomistyrningsmodell efter omorganisation.
Följer det ekonomiska ansvaret och uppföljningen redovisningen av utförda prestationer i verksamheten. Kan man utläsa vad det man utträttat kostat?

9.2.9 Tekniska nämnden GK – Underhåll/reparationer / investeringar

Löpande stickprov under året på årets underhåll, reparationer och investeringar för bedömning av klassificeringen

9.2.10 Tekniska nämnden GK - Aktiveringar

Löpande stickprov under året på de anläggningstillgångar som under året börjat avskrivas och belastas med räntekostnader för bedömning av tidpunkten för detta.

9.2.11 Tekniska nämnden GK - Uppföljning resor i tjänsten

Uppföljning av 2010 års granskning av resor i tjänsten.

9.2.12 Tekniska nämnden FK – Förtroendekänsliga konton

Uppföljning av granskning av förtroendekänsliga utgifter (resor, representation och liknande).

9.2.13 Tekniska nämnden FK – Mark för näringslivet

Granskning av hur näringslivets behov av mark tillgodoses av Tekniska nämnden.

9.2.14 Kulturnämnden – Entréavgifter/Kassasystem vid Malmö Museum

Det har framkommit att viss brist finns i rutinerna avseende entréavgifter och kontroll av dessa. Vilka rutiner finns? Hur säkerställer museet att alla betalar inträde – vilka kontroller görs.

Uppföljning av löpande granskning 2010 avseende kassasystemet (lager). I samband med den löpande granskningen 2010 fanns inget lagersystem som fungerade. Granskning kunde därför inte utföras. Stickprov kontroll av ett fåtal varor för att säkerställa att kontrollen 2011 är tillräcklig.

9.2.15 Utbildningsnämnden – Försäljningsintäkter

Försäljningsintäkter. Frans Suell & Jörgen Koch-gymnasiet har försäljning till allmänheten genom butiker och utförande av tjänster (hårvård) Granska hur rutinen är uppbyggd så att alla intäkter redovisas. Genom stickprov kontrollera att rutinen fungerar på avsett sätt.

9.2.16 Fritidsnämnden - Evenemangsavdelningen

VM i handboll arrangeras i Sverige 2011. Fritidsnämnden har fått utökad budgetram för Malmö stads engagemang i arrangemanget Granskning av vilka arrangemang som genomförts av Fritidsnämnden i samband med mästerskapen, vilka kostnader det medfört samt hur det redovisats.

9.2.17 Sociala resursnämnden - Ramavtalstrohet/E-handel livsmedel

Risken är stor att olika enheter köper sina livsmedel, pga enkelhet, direkt i detaljistledet och betalar ur handkassan.

9.2.18 Sociala resursnämnden – Taxiresor/reskostnader

Är nämndens interna kontroll tillräcklig när det gäller resor med taxi och andra reskostnader?

9.2.19 SDF Centrum – Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd: Vilka rutiner finns? Hur säkerställer nämnden en rättssäker och likvärdig handläggning av ekonomiskt bistånd?

9.2.20 SDF Södra Innerstaden – Privata medel

Privata medel granskades senast 2005 i stadsdelen. Vissa avvikelser konstaterades. Stadsdelen har inte haft det i sin internkontroll plan de senaste åren.

Vilka riktlinjer och anvisningar finns det för hantering av privata medel?
Vilken utbildning/information får personalen?
Stickprovskontroll

9.2.21 SDF Västra Innerstaden – SoL dokumentation

Kontroll av att dokumentationen i vårdtagarnas journaler sker på ett korrekt sätt. Förvaltningens egna interna kontroll tidigare visade på brister. Dokumentation hade inte alltid skett på grund av osäkerhet att använda dator bland medarbetare men också på grund av oklarheter kring vad som skulle dokumenteras.

9.2.22 SDF Limhamn-Bunkeflo - Läkemedelshantering i äldreomsorgen

Granskning av vilka rutiner det finns för läkemedelshanteringen och om de följs. Få de äldre sin medicin i rätt tid och är det rätt dos? Kontrolleras det att medicin inte försvinner? Vilken uppföljning av läkemedelsavvikelser görs?

9.2.23 SDF Hyllie – Attestinstruktion och delegationsordning

Attestinstruktion för Hyllie stadsdelsförvaltning beslutades av Hyllie stadsdelsfullmäktige 2010-02-10. Instruktionen är ett komplement till Malmö stads attestreglemente och tillämpningsanvisningar samt till Hyllie stadsdelsförvaltnings delegationsordning. Både attestinstruktion och delegationsordning är väsentliga områden att granska och har inte funnits med i förvaltningens interna kontrollplan tidigare. Revisionsfrågan bör vara på vilket sätt förvaltningen följer och tillämpar attestinstruktionen (attestrutiner) och delegationsordningen (delegationsrutiner). Granskning av delegationsordning avgränsas till ekonomiska ärenden, upphandling, avtal m.m.

9.2.24 SDF Rosengård – Särskolans resursteam

Särskolans centrala resursteam (kommungemensamt). Granskning av att enheten har kommit in i kommunens gemensamma diarium, att handlingar registreras i detta kontinuerligt samt att beslut fattade på delegation återrapporteras till berört stadsdelsfullmäktige. Granskningens fokus ska vara att följa upp att förvaltningen självt har beaktat de förbättringsförslag som framfördes i anslutning till 2010 års fördjupade granskning.

9.2.25 SDF Husie - Fallriskbedömning

Förvaltningen konstaterade 2009 att fallriskbedömning saknades för ca 30 procent av vårdtagarna. Hur ser det ut 2011 och vilka rutiner har förvaltningen vid genomförandet/upprättandet av fallriskbedömning?

9.2.26 SDF Husie - Skolpliktsbevakning

Skolinspektionen konstaterade vid sin granskning bland annat att stadsdelen inte följer upp att skolplikten fullgörs för elever i grundskolan. Vilka rutiner finns på stadsdelens skolor för elever med hög frånvaro och hur sker rapporteringen till B/U chef och sedan vidare till SDF?

9.2.27 SDF Fosie – Förtroendekänsliga konton

Uppföljning av granskning av förtroendekänsliga utgifter (resor, representation och liknande).

9.2.28 SDF Fosie – Läkemedelshantering

Granskning av vilka rutiner det finns för läkemedelshantering och om de följs.

9.2.29 SDF Oxie – Ramavtalstrohet/E-handel livsmedel

Risken är stor att olika enheter köper sina livsmedel, pga enkelhet, direkt i detaljistledet och betalar ur handkassan.

9.2.30 SDF Kirseberg – Ramavtalstrohet/E-handel livsmedel

Risken är stor att olika enheter köper sina livsmedel, pga enkelhet, direkt i detaljistledet och betalar ur handkassan.

10 KOMMUNALA BOLAG OCH STIFTELSE

En stor del av de förtroendevalda revisorerna har uppdrag som lekmannarevisor i ett eller flera kommunala bolag och eller revisor i stiftelser.

Revisionskontorets uppgift är att biträda lekmannarevisorerna i deras revision av bolagen.

Revisionskontoret ska i sin uppgift att biträda lekmannarevisorerna:

- Ta fram förslag till revisionsplan avseende bolagen
- Planera och kalla till möten med lekmannarevisorer och auktoriserade revisorer
- Genomföra och rapportera beslutad granskning i PM
- Delta vid möten med bolagsrepresentanter och auktoriserade revisorer
- Följa upp att kommunfullmäktige- och kommunstyrelsebeslut som berör bolagen efterlevs

Under maj träffas lekmannarevisorerna och berörda sakkunniga för att diskutera årets granskning. Därefter sker ett samrådsmöte med den auktoriserade revisorn. I samband med detta diskuteras avgränsningarna i uppdragen samt årets planerade

granskningsinsatser. Lekmannarevisorn har överläggningar med representanter för bolagen under hösten samt i samband med årsboks slutet.

11 STADSREVISIONENS ORGANISATION

11.1 De förtroendevalda revisorerna

Kommunfullmäktige har utsett 13 förtroendevalda revisorer. Varje ordinarie revisor utför sitt uppdrag självständigt i förhållande till övriga revisorer.

All granskning sker dock normalt genom gemensamma granskningar och överläggningar inom revisorskollegiet.

Revisorskollegiet är i egentlig mening ingen nämnd förutom när den behandlar förvaltningsadministrativa ärenden ex budget, årsredovisning etc.

För att underlätta revisorernas arbete är samtliga revisorer indelade i 6 styrgrupper. Deras uppgift är att fortlöpande under året följa vissa specifika verksamhetsområden (nämnder/styrelsen) samt bereda granskningsärenden till kollegiet.

Indelningen under 2010 är följande:

- KS m fl Kommunstyrelse inklusive beredningar/utskott
 Överförmyndarnämnd
 Valnämnd
 Förtroendenämnd

- TSSM Teknisk nämnd
 Stadsbyggnadsnämnd
 Servicenämnd
 Miljönämnd

- KUF Kulturnämnd
 Utbildningsnämnd
 Fritidsnämnd

- SDF 1 SDF Centrum
 SDF Västra Innerstaden
 SDF Södra Innerstaden
 SDF Limhamn - Bunkeflo

- SDF 2 SDF Hyllie
 SDF Rosengård
 SDF Husie

- SDF 3 SDF Fosie
 SDF Oxie
 SDF Kirseberg
 Sociala resursnämnden

11.2 Revisionskontoret

Revisionskontoret består av 11 medarbetare (1 stadsrevisor, 1 assistent och 9 yrkesrevisorer). Yrkesrevisorerna arbetar med inriktning på specifika nämnder/styrelser samt ansvarar därutöver för kommunövergripande eller nämnds-specifika granskningsprojekt. De biträder också styrgrupperna i deras arbete.

Under granskningsåret finns också utrymme för att köpa in revisionsuppdrag från utomstående revisionskonsulter.

11.3 Information – Kommunikation

Revisionskontoret har utarbetat modeller för genomförande och kommunikation av granskningsresultatet.

Under året upprättas och informeras om granskningsresultatet på följande sätt:

- Revisionsberättelse: Upprättas till kommunfullmäktige och omfattar kommunens samlade verksamhet. Revisionsberättelsen innehåller förslag i ansvarfrågan samt uttalande om stadens redovisning kan godkännas. Undertecknas av samtliga förtroendevalda revisorer.
- Synpunkter och iakttagelser: Upprättas till kommunfullmäktige och omfattar synpunkter och iakttagelser från årets granskning som revisorerna vill fästa kommunfullmäktiges uppmärksamhet på.
- Granskningsrapport: Upprättas av bolagens lekmannarevisorer till bolagsstyrelsen/bolagsstämman och kommunfullmäktige. I granskningsrapporten uttalar sig lekmannarevisorn om anmärkning skall riktas mot styrelse eller VD.
- Årsredogörelse: Upprättas till kommunfullmäktige och omfattar en beskrivning och sammanfattning av den genomförda granskningen under året.
- Årsrapport: Upprättas av yrkesrevisorer för samtliga nämnder och styrelser. Årsrapporten är en nämndsövergripande sammanfattning av den årliga och den fördjupade granskningen. I årsrapporten görs en samlad bedömning av stadsrevisionens iakttagelser.
- Projekt/granskningsrapport: Upprättas av yrkesrevisorer. Resultatet av en fördjupad granskning, löpande granskning eller annan specifik granskning redovisas i en projekt-rapport.
- Skrivelse/PM: Kortfattad information om olika granskningsiakttagelser eller synpunkter inom specifika områden.

MALMÖ STADSREVISION

Målgruppen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, förvaltningar och allmänheten.

Utöver sedvanlig kommunikation av rapporterna är de normalt tillgängliga i kortfattad form i Stadsrevisionen informerar och på stadsrevisionens hemsida www.malmo.se/stadsrevisionen.